

15. OP GOEDE VRIJDAG¹⁵

KORTE STICHTELIJKE GEDACHTEN OVER HET LEZEN VAN HET EVANGELIE AANGAANDE HET LIJDEN EN STERVEN VAN ONZE HEERE EN ZALIGMAKER JEZUS CHRISTUS

“O alle gij dorstigen, komt tot de wateren! En gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk! Hoort aandachtelijk naar Mij, en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen. Neigt uw oor, en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven. Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids, spreekt de Heere” Jesaja, 55.

“Ja, zing vrolijk, gij onvruchtbare; juich, die geen barensood gehad hebt. Want de kinderen van de eenzame zijn meer dan de kinderen van de getrouwde, zegt de Heere” Jesaja 54.

“Sta op Mijn vriendin, Mijn schone en kom!” Zo roept onze Koning Salomo ons toe. Hij onze Vriend, Die blank en rood is, Hij nodigt ons om met Hem te gaan in de specerijbeddekens en te zien, hoe Hij de leliën vergadert. Laat ons zien, hoe Hij de banier draagt boven tienduizenen.

1. Wij gaan met onze Koning vanuit het rechthuis van Pilatus, langs de weg van smart, tot op Golgotha.
2. Op Golgotha zien wij, verslagen en aanbeddend, hoe onze Koning voor ons uit de beek drinkt.
3. Wij horen met de oren van de ziel zijn zeven woorden, gesproken van het kruis. En zien, hoe Hij Zich aan onze dood overgeeft en voor de zonde sterft.
4. Wij vernemen, hoe onmiddellijk na Zijn dood alles voor Hem getuigt, opdat ook wij geloven.
5. Wij zien het eindelijk ook aan, hoe onze Heere van het kruis genomen en begraven wordt.

Ik stel mij broeders en zusters voor de geest, die smarten lijden en bedenkelijk ziek zijn, en bied hun met blijdschap van de ziel rozen aan, die mij gezond maakten, die ik vond door aanwijzing van Hogerhand op de Alpen van Golgotha. Ik spreek met toepassing:

*‘t Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreêverbond getoond.*

1. Wij gaan met onze Koning vanuit het rechthuis van Pilatus, langs de weg van smart, tot op Golgotha.

Pilatus geeft Jezus over om gekruisigd te worden.

Onze Borg laat Zich overgeven om gekruisigd te worden, ten einde wij, die Hem van de Vader gegeven zijn, niet aan de duivel overgegeven worden. Nee, maar aan des Heeren heilige engelen, opdat die ons binnenleiden in het paleis van Zijn heiligheid, in Zijn bruiloftsmaal, en wij daar door Hem gekroond worden met de kroon van

¹⁵ TWEEDE DRUK. AMSTERDAM, Scheffer en Co. 1886.
Gedrukt ter “Utrechtse Drukkerij” te Utrecht.

gerechtigheid. Opdat Hij ons de Vader voorstelle, zeggende: “Zie Heere, Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt.” Opdat de Vader ons aanneme als reeds door Hem gezegend, en ons eeuwig zegene om de volmaakte Borggerechtigheid van Zijn Zoon, onze Heere, Die Zich voor ons liet kruisigen.

De krijgsknechten bespotten de Heere Jezus andermaal, trekken Hem de spotmantel af en doen Hem Zijn eigen klederen weer aan.

‘t Hovaardig volk heeft Mij op het felst bespot,

‘k Ben echter niet van Uwe Wet geweken.

Welke genadige beschikking, opdat wij alles vervuld zouden zien wat van de Heere geschreven staat. In hun onwetendheid nemen zij Hem alle schijn van Koninklijke heerlijkheid af, en trekken Hem Zijn eigen kleren aan. Anders waren de woorden van Psalm 22 onvervuld gebleven: “Zij delen Mijn klederen onder zich.” Zo kunnen wij nu verzekerd zijn: het zal alles waarheid worden, het zal alles komen, wat de Heere voor ons weggelegd heeft; het lijden, ja, maar ook de heerlijkheid daarna. Zo rust de waarheid van de Goddelijke voorzienigheid voor het volk van de Heere op het lijden van onze Borg. De Heere worden Zijn Eigen kleren weer aangetrokken. Zo legde Aäron op de grote Verzoendag zijn gouden klederen af en trok men hem linnen kleren aan. Ach, de duivelen, met de wereld, hangen ons menige een spotmantel om en onze eigen zonden helpen ook. Maar onze Borg heeft het verworven, dat het van al Zijn Josua’s kan gezegd worden: “De engelen togen hem klederen aan.” Onze eigen klederen, de witte klederen van de gerechtigheid, die ons de Heere gaf, moeten de vijanden ons weer aantrekken, zoals Saul deed, toen hij tot David zei: “Gij zijt rechtvaardiger dan ik.”

De krijgsknechten nemen Jezus en leiden Hem weg.

Zie, zo laat onze Borg Zich voor ons nemen, opdat wij niet weggenomen worden door de toekomstige toorn. Laat nu alles staan, alles gaan, dat ons alles genomen worde, ... als wij nu maar Jezus nemen door het geloof als ons enig en volmaakt Offer voor God, dan zullen noch onze zonden, noch de duivelen ons wegleiden. Nee, dan zullen wij met het oog op onze Borg, die wij door genade hebben mogen kiezen, zeggen en zingen: “Ik weet, dat de Heere mijn Herder is, mij zal niets ontbreken Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid om Zijns Naams wil.” En of dan ook andere ons komen binden en ons leiden, waarheen wij niet willen, heeft onze Borg, doordat Hij Zich liet heenleiden ons verworven, dat de Heere ons toch zó leidt naar Zijn raad. Terwijl de vijanden ons, zo wij des Heeren geboden bewaren, nergens heenleiden kunnen, dan waarheen de Heere wil. Zodat het toch de rechte weg is naar de stad van Zijn heerlijkheid. Zo zullen wij dan ook op de weg, die aan vlees en bloed niet behaagt, op de weg van smart, deze schampere vraag: “Waar gaat dat heen met u?” vol vertrouwen mogen beantwoorden: “Dat gaat met mij tot eer en eeuwige heerlijkheid.” *Want zo wij met Hem lijden, zo zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden.*

Jezus draagt Zijn kruis; een paal met een dwarsbalk op de door geselslagen opengereten rug en schouder.

Dat was niet Zijn kruis, maar mijn en úw kruis. Het onze wordt het Zijne, onze vloek, onze smaad, schande en smart, - en het Zijne wordt het onze. Wonderbare ruiling! Dat kan slechts eeuwige liefde doen. Hier gaat de ware Mozes met de staf om de Rode zee van Gods toorn te delen, opdat Gods volk er droogvoets doorga. Hier neemt de ware Mozes het hout om dat te werpen in onze bittere wateren opdat zij zoet worden. Hier is de rechte Eliza, die hout neemt en het laat zinken, om een stuk ijzer te doen opkomen, en op het water te doen bovendrijven. Hier is de vervulling van Psalm 45:

“Gord Uw zwaard aan de heup, o Held! En rijd voorspoedig in Uw heerlijkheid, op het woord van Waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid.” Hier zien wij Zijn heerschappij op Zijn schouderen, volgens Jesaja 9. Hoe gewillig draagt Hij dat vloekhout, om van dat hout voor ons te maken een Boom des levens, waarvan wij eten mogen, een eeuwig leven in het nieuwe Paradijs.

Als wij dan nu een kruis dragen, ons door de Vader, die in de hemelen is, opgelegd, welk kruis dragen wij dan? Het is Zijn kruis, voor ons een eer in het oog van de engelen. Dit ons kruis maakt Hij ook tot Zijn kruis. Hij droeg ons, toen Hij Zijn kruis droeg, en Hij draagt ons nog met ons kruis. “Mijn genade is u genoeg”, zei Hij tot Paulus toen deze Hem klaagde over de doorn in zijn vlees.

Een grote menigte van volk en van vrouwen volgen Hem, welke ook wenen en Hem beklagen.

“Gij dochters van Jeruzalem”, zegt Jezus, “weent niet over mij, maar over uzelf; indien zij dit aan het groene hout doen, wat zal aan het dorre geschieden?” Lukas 23, vers 27-31. Welgelukzalig gij volk, dat de Heere heeft uitverkoren van uit de grote menigte, om Hem niet met vleselijk beklag, niet met droefheid naar de wereld te volgen, maar om de weg van smart met de Heere te gaan in waarachtige droefheid naar God! Ja, gij volk, dat Hem vergezelt met een verslagen en gebroken geest, met ootmoedige smeekbeden: “Verlos mij van mijn bloedschulden, o God mijns heils!” De buiken, die baren en de borsten, die zogen - *de gelovige moeders* mogen van de Borg zegen verwachten voor haar vrucht, en de kinderen worden verzegeld met het teken en zegel van het verbond van Zijn eeuwige genade, naar Zijn verbondsbelofte, welke wij lezen Jesaja 54 vers 13.

De Heere Jezus spreekt van *dor hout en van groen hout*. Het dorre hout zijn wij als wij geen vrucht dragen. Waartoe is het hout van de wijnstok nuttig als het geen vrucht draagt? Ik heb u, die omtrent de vrucht onverschillig bent, niets goed te verzekeren, maar wel oordelen aan te kondigen, u en uw kinderen!

Arme Christenwereld, die van het lijden van de Heere Jezus, van Zijn heilige onschuld en daarvan, wáárom Hij leed, kennis draagt, en bij dat alles onbekeerd blijft, en niet beter maar erger bent dan de heidenwereld. O, mocht u nog intijds bedenken wat tot uw vrede dient!

Gelukkig volk daarentegen, dat er zielsbenauwd over is, zo’n dor hout te zijn, en wie het toch om vrucht te doen is. Klemt u vast aan dat groene hout! Horen wij de woorden van onze Borg: “Efraïm, wat heb Ik meer met de afgoden te doen? Ik heb hem verhoord, en zal op hem zien. Ik zal hem zijn als een groenende dennenboom, uw vrucht is uit Mij gevonden.” Hosea 14 vers 9.

De krijgsknechten dwingen een Simon van Cyrene, die daar voorbij ging, komende van de akker, dat hij Jezus kruis drage. Markus 15 vers 21.

De Heere, die Zich als een lam ter slachtbank liet leiden, droeg Zijn kruis gewillig. Maar hoe onoverwinnelijk ook als een leeuw in liefde Hij gevoelt door en door de last van de betekenis van dat zware hout, de last van Gods toorn en vloek, *en Hij zinkt er onder weg*. Om voort te komen, dwingen de krijgsknechten die Simon. Geweldige vrijheid en macht van genade! Hoe menigeeen heeft een akker gekocht en is gegaan om die te bezien of draagt iets van die akker ook en wil de lijdende Heiland, hoewel Hem ziende, voorbij gaan, - en hij wordt vastgehouden! Wat hij van het zijne met zich draagt, wordt hem door de wereld onder het hoog bestuur van de Heere afgenomen, en de Heere vervult Zijn woord: “Ik zal u brengen onder de band van het verbond,” Ezech. 20 vers 37. “Ik zal hunlieder afkering genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben.

Want Mijn toorn is van hem gekeerd.” Hosea 14 vers 5. Eerst willen wij niet. Nee wij willen er niet aan om het kruis van de Heere, om ons eigen kruis op ons te nemen en het de Heere na te dragen. Het vlees wil er niet aan, om Christus’ smaadheid te dragen. Maar God de Vader heeft wel middelen om ons gedwee en gewillig te maken. Ja, om genade te geven, zodat wij de Heere het kruis nadragen met blijdschap. En de Borg verzoent alle onwilligheid en al het morren onder het kruis, en verwerft ook genade om het goed te dragen. Wie genade ontvangt van zijn God om het goed te dragen, wordt met zijn kruis gedragen door de Heere, het kruis draagt hem in de Heere. En dat zal onze huisvrouw en onze kinderen niet schaden, dat wij de smaadheid van de Koning der ere gedragen hebben. De Heere beloont Koninklijk. Hij laat onze kinderen aangeschreven werden in de Gemeente van de levenden en het aardrijk beërven. Maar het zaad van de goddelozen wordt verdorven in duisternissen. De apostel Paulus noemt Simons zoon *Rufus* een uitverkorene in de Heere en diens moeder met Zijn moeder Rom. 16, vers 13. En *Alexander* zou in het Evangelie van Markus niet genoemd worden, als hij niet bij de heiligen van de Heere in goede naam gestaan had.

Jezus gaat uit naar de plaats, genaamd Hoofd schedelplaats, welke in het Hebreeuws genaamd wordt Golgotha.

Zij brachten Hem daarheen, en Hij ging uit, daarheen. Niet anders dan gelijk een misdadiger, die het recht van de wet erkent en liever sterft, dan dat de wet zou teniet gaan. Ja, zoals een misdadiger, die de verdiende straf van de dood erkent en zijn doodvonnis ondertekend heeft, naar de plaats gaat waar dat vonnis aan hem zal voltrokken worden, niet anders ging onze Borg voor ons naar Golgotha. Dat was Zijn liefde, dat Hij Zich niet anders wilde kennen dan alsof Hij de misdaden begaan had, die Zijn volk begaan heeft, dan alsof Hij de dood verdiend en die te ondergaan had, die wij verdiend hebben en ondergaan moesten. Dat was Zijn liefde, dat Hij dit vasthield: ‘Nu Ik hier lijd en sterf, wordt de schuld en straf van de mijnen niet meer geëist, maar door Mijn dood verschaft en geef Ik hen, die de Vader Mij gaf, het eeuwig leven. Zodat zij nooit in het gericht komen en de dood niet zien, maar door Mij van toorn en van de eeuwige dood bevrijd, met Mij in de eeuwige zaligheid inkomen.’

Wat was dat voor een plaats? “Een plaats van doodshoofden en bekkenelen” heet zij in het Grieks. Een veld waarop de beenderen uitbleken en de doodshoofden gezien worden van zoveel om hun misdaden veroordeelden.¹⁶ Hier heerste de dood, en rondom verspreid lagen de verschrikkelijke bewijzen hoe de dood heerst. En dit is nog slechts de zichtbare bezoldiging van de zonde en overtreding. Wat zegt u, een doodshoofd? Het is een hoofd, eens omgeven met vlees en huid. Wat is het hoofdje van het kind voor de moeder? Het hoofd van de man voor de vrouw en van de vrouw voor de man? En nu ligt daar het hoofd, eenmaal geliefd en begeerd vanwege de ogen, de wangen, de lippen en de spraak; ... en die mens was een misdadiger voor de wet, een zondaar voor God. Wat predikt nu dit doodshoofd? ‘Dat is het zichtbare einde van onze heerlijkheid!’ En op deze plaats, op dit schandelijke galgenveld, wil de heilige Heiland, wil de Schepper van hemel en aarde lijden en sterven.

Golgotha heet deze plaats in het Hebreeuws. Waarom zegt ons dit het Evangelie? Dit woord luidt evenals ‘woeste steenhoop.’ Welnu, onze hele heerlijkheid en macht loopt daarop uit, dat wij buiten de genade, zonder God, alles tot een woeste steenhoop maken en gemaakt hebben, een Babel dat ten ondergegaan is. Zo gesteld is de hele aarde door onze misdaad. Maar, ... onze Borg wil de woeste plaatsen weer bouwen;

¹⁶ Dit is onjuist. De Joden waren en zijn uiterst zorgvuldig dat geen lijk of beenderen open op de aarde liggen.

dat Jeruzalem zal gebouwd heten. De raderen van des Heeren raad rollen daarheen, en de Profeet hoort de beweging en het werk van de raderen in het woord: *galgal*, Ezech. 10, vers 13. Mijn Verlosser op Golgotha; ik Zijn verlost in de hemel, op Sions berg met honderd vier en veertig duizend verzegelden!

2. Op Golgotha zien wij, met verslagenheid en aanbidding, hoe onze Koning uit de beek drinkt, Psalm 110, vers 7.

Zij gaven Hem te drinken edik met gal gemengd. En als Hij die gesmaakt had, wilde Hij niet drinken. Matth. 27 vers 34. Zo werd Psalm 69 vervuld: “De versmaadheid heeft Mijn hart gebroken en Ik ben zeer zwak. En Ik heb gewacht naar medelijden, maar daar is geen, en naar vertroosters, maar heb hen niet gevonden. Ja, zij hebben Mij gal tot Mijn spijsje gegeven, en in Mijn dorst hebben zij Mij edik te drinken gegeven.” De Heere wilde die verdovende drank niet. Hij wil dat gif in de drinkbeker, die de Vader Hem te drinken gegeven had, niet hebben, maar vol van de wraak Zijns Gods om de Zijnen te verlossen, wil Hij de wijnpers treden in de kracht van de Heilige Geest. Zo rijst vanuit de bitterheid van die wortels de zoetheit van de olijf. Hij verzoent hier de Zijnen, dat zij zo vaak de verdovende middelen van de wereld tot verzachting van hun lijden aannemen en daardoor onder de wrede barmhartigheden van de goddelozen geraken. Hij verwerft voor hen de Geest van genade, zodat zij zulke barmhartigheden van zich wijzen. Maar o, die ontfermende Borg! Wat Hij ons geeft in onze grote dorst betuigt zijn Sulammith, als zij zegt: “Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet. Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij. Ondersteunt gijlieden mij met de flessen versterkt mij met de appelen. Want ik ben krank van liefde” Hoogl. 2 vers 35. “Uw uitnemende liefde, (o Vredevorst) is beter dan wijn”, Hoofdstuk 1 vers 2.

Waarlijk op deze berg Golgotha maakt Hij, de Heere der Heirscharen, terwijl Hij zelf honger en dorst lijdt en elk verdovingsmiddel versmaadt, *alle volken een vetten maaltijd, een maaltijd van reinen wijn, van vet vol mergs, van reine wijnen, die gezuiverd zijn* Jesaja 25 vers 6. Dat wij ons toch niet verwonderen of beklagen, als de wereld ons wel spijzigen wil, maar met gal, ons wel drenken wil, maar met edik. Zo deed zij onze Heere! Het is ons een waarteken, dat wij van de Heere zijn. En wat was ons beste offer, dat wij Hem brachten anders dan gal met edik vermengd?

Daar werden ook twee andere, zijnde kwaaddoeners, met Hem geleid, om met Hem gedood te worden, zo zegt de Evangelist Lukas Hoofdstuk 23 vers 32.

En de Evangelist Johannes: ***Alwaar zij Hem kruisigden, en met Hem twee anderen, aan elke zijde een, en Jezus in het midden.***

De beide kwaaddoeners zijn een beeld van de Joden en van de Heidenen. De een van de zich verhardende Joden, en van de zich verhardende mensen in het algemeen; de andere van de heidenen die zich tot de Heere bekeren. Het is verschrikkelijk om te lezen, dat Hij, Die geen zonde gekend heeft, zodanig onder de kwaaddoeners werd gerekend! Ja, dat Hij in het midden van twee hunner gekruist werd, al was Hij de grootste kwaaddoener. Maar hoe zeer heeft dat God de Vader behaagd! Wij lezen Jesaja 53 vers 12: “Daarom zal ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtige als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood en met de overtreders is geteld geweest, en Hij veler zonde gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft.”

Waren wij niet overtreders? Blijven wij niet overtreders tot onze dood, voor Gods heilige Wet, zoals die geestelijk is? Hoewel wij kwaaddoeners zijn, willen wij toch altijd goed heten, goed gedaan hebben en ons niet met de overtreders laten meetellen.

Dat blijft ons zo bij tot aan onze dood toe. Maar de heilige Heere heeft er Zich wel mee willen laten tellen. Ja, Hij heeft als de voornaamste overtreder aangemerkt willen worden, om als Borg in onze persoon voor ons te betalen en op te treden, opdat Hij al bekommerden mocht troosten met Zijn toespraak: “Ik heb geweten, dat gij van de buik af een overtreder genaamd zijt. Om Mijns roems wil zal Ik, u ten goede Mij bedwingen opdat Ik u niet afhouwe” Jesaja 48 vers 9. Bekommerd gemoed! Kwaaddoeners zijn met de Heere gedood; zie eens of uw oude mens ook met Hem gedood is!

Als *de Heere in ons midden* is, waar is Hij dan? Al het goede, dat wij denken of verrichten, is door Zijn verworven Geest; al het overige bedekt Hij met Zijn genade en borggerechtigheid. Of, wie is er, die goed doet en niet zondigt? Onze Heere met de kwaaddoeners, - en wij, kwaaddoeners, met de engelen – o welke genade!

Maar als wij nu de Heere daar zo zien hangen aan het kruis, o dat wij dan om verlichtende, heiligende genade van de Geest smeken, teneinde wij onze toestand waarin wij ons met Adam, door het eten tegen het gebod, gebracht hebben, recht inzien, en ootmoedig belijden, opdat ons zielsoog verlicht en de vlaswiek des geloofs aangeblazen worde, om onze Borg te aanschouwen in onze toestand. Dáár aan dat kruis moesten wij hangen! Zo ver hebben wij het gebracht met onze kennis van goed en kwaad, dat wij schandelijk tussen hemel en aarde blijven hangen, met handen en voeten vastgenageld door de duivel, als een toonbeeld van onze eigen vermetelheid om met onze wil en ons verstand de hemel te bestormen en in te nemen. Welke vloek van Boven is daar losgebroken boven ons hoofd!

Daar hangt de Borg als een vloek voor ons, opdat wij in Hem Zijn zegen deelachtig worden, en opdat wij ook andere, ook onze kinderen zegenen.

Daar hangt Hij met doorboorde met vastgenagelde handen en voeten aan het kruis, kan er niet af, en de geringste beweging veroorzaakt Hem de onuitsprekelijkste smarten. Hij kan niets doen *dan Zich aan de wil van de Vader en aan het geschreven Woord houden*. Dat alles lijdt Hij, om onze handen en voeten vrij te maken tot het doen van des Heere wil, en om ons toe te bereiden, opdat wij geloven en gelovig des Heeren woord aannemen. Ja, ons daaraan houden zonder handen en in de wegen van Zijn bevelen wandelen zonder ons eigen lopen of eigen willen.

Zijn handen en voeten zijn doorboord, opdat wij, in Zijn bloed en Geest herboren, vrijgemaakt werden tot alle vrije beweging in de Geest, als een vrijwillig volk Hem dienende. Hij is aan het kruis vastgenageld, opdat wij van elke geestelijke en lichamelijke ongelegenheid, waarvan wij niet kunnen afkomen, toch eens afkomen, en op Zijn genade drijven.

Op het hout in het paradijs zat de dood om ons te doden, op het hout hier op Golgotha verslindt onze Borg de dood voor eeuwig, en maakt Hij Zijn kruis tot een Boom des levens. En Hij verwerft ons de macht om daarvan te eten, zodat wij eeuwig leven hebben door het geloof aan het eeuwige Woord. Toen Hij, aan het kruis hangende de een hand uitstreckte, greep Hij de dood om hem te doden in Zijn dood. Met de uitstrekking van de andere nam Hij het eeuwig leven uit de liefdeschat van de Vader, om het aan Zijn gedoden uit vrije gunst te schenken.

Was het de oude slang die, met haar spitse tong, met de tong van de kruisnagels, onze Held de verzenen doorboorde, Hij vermorzelde met doorboorde voeten haar de kop. Met de kruispaal versloeg Hij de harige schedel desgenen, die in zijn schulden wandelt. Dus zegge nu elk, die niet weet waar anders heen: ‘Mijn Zaligheid, mijn Liefde is gekruist! Zo is zij door mijn God daar vastgehecht, mij eeuwig ten goede. Nu dan, daarheen, daarheen, mijn ziel! Mijn Zaligmaker aan het kruis - en ik aan Zijn borst.’

Pilatus schreef ook een opschrift en zette dat op het kruis, en daar was geschreven: JEZUS DE NAZARÉNER, DE KONING DER JODEN.

O welk opschrift zou er boven ons hoofd moeten staan, boven ons kruis, het moge een lichamelijk of een geestelijk kruis zijn, als de Rechter van hemel en aarde onze schuld, waarmee wij ons van het ene kruis op het andere brengen, openbaar wilde maken voor mensen en engelen! Maar onze Borg verwerft ons door Zijn opschrift op Zijn kruis, dat wij als Zijn priesterlijk volk een gouden plaat voor het voorhoofd ontvangen met dit opschrift: *“De heiligheid van de Heere”*, nadat Hij al onze zonden, die in hart en nieren wonen, genadig bedekt. Zoals geschreven staat: *“Welgelukzalig is hij wiens zonde bedekt is.”* Mocht het opschrift op des Heeren kruis voor onze ogen blijven, ook dan zelfs nog, als zij in het sterven gebroken zijn! Wij mogen het lezen in onze eigen taal, gelijk toen veel Joden het lazen, geschreven in de drie toenmaals meest bekende talen, opdat het alle volken kon meegedeeld worden. Het opschrift heeft de Heere niet beschuldigd, maar verheerlijkt. De vijanden hebben niet kunnen bewerken, dat het Evangelie niet op het kruis kwam te staan, en al hun pogingen om het veranderd te krijgen, mislukten. God, die Pilatus in de pen gaf, wat te schrijven, stijfde hem om te zeggen: *“Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.”* Wij horen hier Gods stem door middel van een aardse rechter. Het blijft onveranderlijk: *Jezus is Koning, een Koning van de Joden*, dat is dergenen, die Hem loven. En Zijn toenaam Nazarener - volgens welke Hij niet goed kan zijn, noch iets goeds kan doen, - is onze smaad, dat wij niets goed kunnen, welke schande Hij op Zich neemt. Allen, die Hem niet willen loven, zullen Hem Zijn kroon en Zijn scepter echter niet ontnemen. Hij heerst van het kruis af, en van dat kruis af blijft Hij toerekenen en schenken de door Hem aan-gebrachte gerechtigheid aan allen, die als goddelozen God geloven, en tot deze Koning van gerechtigheid en van vrede hun toevlucht nemen.

“De krijgsknechten dan, als zij Jezus gekruist hadden, namen zijn klederen, en maakten vier delen, voor elke krijgsknecht een deel, en de rok. De rok nu was zonder naad, van boven af geheel geweven. Zij zeiden tot elkaar: Laat ons deze niet scheuren, maar laat ons daarover loten, wiens die zijn zal; opdat de Schrift vervuld worde, die zegt; ‘Zij hebben mijn klederen onder zich verdeeld en over mijn kleding hebben zij het lot geworpen.’ Dit hebben dan de krijgsknechten gedaan.”

Zo lezen wij in het Evangelie van Johannes, Hoofdstuk 19 vers 23, 24. Zo hebben dan de krijgsknechten, die de Schrift in het geheel niet kenden, het getuigenis Gods waargemaakt, wat Hij van alle onbekeerde mensen getuigt, dat zij Hem en de Zijnen niet eens de kleren laten, maar hen van alles beroven. Terwijl Hij het toch is, die de mens van alles voorziet, en het de Zijnen geeft, om velen te bekleden en rijk te maken met hun zegeningen en gebeden. Die zonde van beroving moest de mens aan de Heere Jezus in het openbaar bedrijven. Maar Hij vergunt het, dat Zijn klederen in de vier winden verdeeld worden.

Hij zal wel zorgen voor de verborgen eenheid van de genadige bedekking van allen, wier lot Hij laat vallen in liefelijke plaatsen, en aan wie Hij een schone erfenis laat geworden. Wie dit gebeurt, die looft zijn Koning, dat Hij hem zo genadig bekleedt naar het lichaam, zodat hij bij veel nood echter getuigen mag, dat zijn klederen en schoenen niet versleten zijn op de grote reis door de woestijn. En hij zingt ook met allen, die door hun Borg in witte klederen gekleed zijn: *“Ik ben zeer vrolijk in de Heere; want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel van gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan.”* Jesaja 61 vers 10.

Maar wie van ons kan er aan denken, dat Hij, de Heere, zo naakt en bloot aan het kruis

hing, zonder tegelijkertijd te denken aan alle zonden en schande van zijn naaktheid, aan alle overtredingen van het zevende gebod? O welk een dure prijs betaalt de Borg, vooral bij de ijskoude zonsverduistering, drie uren lang! Dáárvóór, dat het eerste ouderpaar, eens naakt zonder zich te schamen, alleen omgeven van het licht en van het beeld des Heeren, door hun overtreding geen andere wetenschap verkregen dan dat zij *naakt waren*. Zij schaamden zich, toen dat beeld Gods uit de ziel weg was, en het hart opeens vervuld was met onreine begeerlijkheden. Ik teken hierbij aan Levit. 18; Ezech. 16 en Rom. 1 vers 27. O, wat al gruwelen van de onkuisheid komen er voort uit ons hart! Daarvoor leed de Heere, daarvoor werd Hij schuldbetalende Borg, en verwierf Hij de Geest van heiligmaking, dat allen die over hun zonden bekommerd zijn, mogen zeggen: ‘Mijn Zaligmaker hing naakt aan het kruis, tussen de kwaaddoeners. En ik mag door Zijn genade met Hem aanzitten in het bruiloftskleed met alle heiligen en gelovigen van de Heere, en voor Hem met witte klederen bekleed worden in het gezelschap van Zijn heilige engelen.’

Ook hebben wij in des Heeren algenoegzaamheid rijke vergoeding; al ontnemt men ons, omdat wij van de Heere zijn, ons erfgoed in de tijd, al berooft men ons ook van onze goederen, ... wij zijn met de voor ons moedernaakte en arme Jezus rijk genoeg. Hij zal ons wel dekken. Hij heeft gezegd: “Het lichaam is meer dan de kleding.”

Merken wij het met dankbaarheid op, dat de krijgsknechten de Heere aan het kruis bewaakt hebben, Matth. 27 vers 36. Was het om Hem voor handdadige moedwil verder te behoeden? Zeker is het, dat onze Borg het ons verworven heeft, dat, als wij met Hem lijden, wij in het heetste van dat lijden zo menigmaal wonderbaar bewaard óf door de wereld zelf in bescherming genomen worden.

Die voorbijgingen lasterden Hem, schuddende hun hoofden, en zeggende: “Gij, die de tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelf! Indien Gij de Zone Gods zijt, zo kom af van het kruis.”

“En desgelijks de overpriesters met de schriftgeleerden en ouderlingen en Farizeeën, Hem bespottende, zeiden: “Anderen heeft Hij verlost, Hij kan Zichzelf niet verlossen. Indien Hij de Koning Israëls is, dat Hij nu afkome van het kruis, en wij zullen Hem geloven. Hij heeft op God betrouwd; dat Hij Hem nu verlosse, indien Hij Hem wel wil. Want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon. En hetzelfde verweten Hem de moordenaars, die met Hem gekruisigd waren.”

Dus lezen wij in het Evangelie van Mattheus, Hoofdstuk 27 vers 39-44. Zo is het dan vervuld, wat de Profeet David in de Persoon van de Christus klaagde en van Christus voorzegde: “Veel varren hebben Mij omsingeld, sterke stieren van Basan hebben Mij omringd. Zij hebben hun mond tegen Mij opgesperd, als een verscheurende en brullende leeuw. Allen, die Mij zien, bespotten Mij, zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd, zeggende: Hij heeft het op de Heere gewenteld, dat Hij Hem nu uithelpe, dat Hij Hem redde, dewijl Hij lust aan Hem heeft”, Psalm 22 vers 13, 14 en vers 8, 9. Ach, hoeveel lasteringen hebben velen van ons vóór hun bekering uitgesproken tegen de Heere Jezus en Zijn volk, als braken dezen de eeuwenoude kerk af! Hoeveel lasteringen geschieden er tegen het eeuwige Zoonschap van de Heere, tegen Zijn Koninklijke, tegen Zijn vrije soevereine genade! Hoe werpt men zo geheel van zich af alle begeerte en onderzoek om te kennen, wat Christus betrouwen op God betekent, waarvan geschreven staat: “Ik zal Mijn betrouwen op Hem stellen!” Hebr. 2 vers 13. Welke lasteringen zijn er niet in zwang tegen Zijn volkomen verlossing! Hoezeer bespot men van natuur de zichtbare machteloosheid van Christus en van Zijn heiligen, waarin almacht verborgen ligt! Geen soort mensen van de heiligste tot de goddelooste, van de fatsoenlijkste tot de gemeenste, kan zich in deze verontschuldigen. Wij horen

hier overpriesters, schriftgeleerden, Farizeeën en moordenaars één lied zingen, en zij weten niet, dat zij Psalm 22 op de lippen nemen, en zo zichzelf kentekenen. O, wat werd er van de wereld, als het niet vast stond: “Zie het Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt.” Hoe moeten zij de Borg lief krijgen, zij die in Hem bij waar berouw over zulke lasteringen verzoening vinden! En welk een genade van de Geest verwerft de Heere voor de Zijnen, zodat zij gesterkt worden in de Heere, om het hoofdschudden van de vijanden en huichelaars over hen geduldig te verdragen, de bespottingen te verduren, als hun toegevoegd wordt: “Als u een kind van God bent, als u genade bij God hebt, waarom gelooft u dan niet, waarom gaat het u dan zo slecht? Als u een Christen, als u een geestelijk koning bent, bewijs dan eens, dat u iets kunt, dat u een God hebt! Waar is dan nu uw God, op wie u vertrouwt?”

Ja, kracht verwerft de Borg en verheerlijkt die bij de Zijnen, zodat zij het uithouden tegen overpriesters en moordenaars, en niet eigenwillig afkomen van hun kruis, noch herroepen wat zij van de Heere en van Zijn Naam, genade en werk, macht en trouw voor de wereld beleden hebben.

O wat heeft de Heere, onder zulke bespottingen, het boek van de Psalmen verstaanbaar gemaakt voor Zijn heiligen! Het is nu voor de Zijnen wel uit te houden, als de Geest van de Heere het ons laat voorzingen, en onze geest ook instemt:

*“k Zal Zijn lof zelfs in de nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht.”*

“Verblijd u niet over mij o mijn vijandin! Ik zal des Heere gramschap dragen. Want ik heb tegen Hem gezondigd, totdat Hij mijn twist twiste, en mijn recht uitvoere.” Micha 7 vers 8, 9. Droeg niet onze Borg van des Heeren gramschap in onze plaats? Meld Hij Zich niet zo, toen Hij in onze persoon aan het kruis hing, al ware Hij de ergste van alle zondaren. Psalm 40 vers 13 14.

Wij zouden kunnen vragen: Hoe heeft God de Vader zulke lasteringen kunnen laten gaan over Zijn heilig Kind Jezus?

Aanmerkt Gods liefde tot zondaren: hoe zou u kunnen bestaan, als u over uw lasteringen bestreden werd en om deze zonde Gods gramschap duchtte, indien u niet in het Evangelie geschreven vond, dat zij over onze Borg gingen, opdat Hij daarvoor zou betalen? En dat Hij verzocht werd met zulke lasteringen en bespottingen, om ons te helpen, wanneer het ons bang is vanwege van de vijands grootspraak tegen ons, als Hij ons in de diepte ziet liggen?

Als de verwijtingen het toppunt bereikt hebben, dan ontzinkt ons al licht, maar dan is het ook welhaast dag.

En als de zesde uur gekomen was, werd er duisternis over de hele aarde tot de negende uur toe, en de zon werd verduisterd.

Zo ging dan voor onze Borg de zon onder, opdat voor ons de zon mocht opgaan. “Er zij licht”, sprak het Woord bij de eerste schepping, en er was licht; dat licht hebben wij voor ons veranderd in duisternis. Op de heldere middag zouden wij in donkerheid en duisternis moeten rondtasten, ja, in de eeuwige duisternis moeten blijven liggen. Toen werd de Heere als Borg het Licht van de wereld het Licht van de heidenen, zo verwierf Hij, dat Hij, als Heere en Schepper, in de geestelijke baaierd het licht liet komen, hetwelk aan de vorst van de duisternis zijn macht ontnemt.

Waarlijk, dat was hier duisternis op de afgrond! Eerst na de uur van Zijn gebed werd het woord: “Er zij licht, en er was licht” andermaal vernomen. Ach, wat moet onze Borg in die helse duisternis niet al geleden hebben! Er was nergens licht. Voorzeker, Hij heeft voor al onze zonden, dat wij het licht tot duisternis maken, betaald. Ja, Hij heeft de uur van het avondoffer tot Zijn uur gemaakt, om een eeuwiggeldend offer te

worden tegen elke nacht, tegen de nacht van onze dood. Voor zijn Jozua's gaat nu de zon niet onder, voordat zij zich aan de vijanden van de Heere, aan hun zielsvijanden gewroken hebben. Voorwaar Hij, onze Borg, heeft het ons verworven, dat onze Borg ons Licht is, al zijn wij ook in duisternis gezeten. Nu moet de rechtvaardige het licht altijd weer opgaan, ja, als gezaaid zijn op hun pad, gelijk de lichtende sterren gezaaid zijn aan de hemel.

Onze Borg heeft het voor ons verworven, dat Zijn belofte bij ons vervuld kan worden: "Uw donkerheid zal zijn als de middag", Jesaja 58 vers 10. "Uw zon zal niet meer ondergaan", Jesaja, 60 vers 20. "Wie is er onder ulieden, die de Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des Heeren en steune op zijn God", Jesaja 50 vers 10. O, als u uw Jezus ziet, dan ziet u genoeg, al is het ook nog zo duister. Genoeg licht, ja, alle Licht is er, zelfs in de donkerste nacht, wanneer het Lam onze kaars is. Wie de Naam van de Heere vreest, over die zal opgaan de Zon der gerechtigheid, en er zal genezing zijn onder zijn vleugelen. Mal. 4 vers 2.

Op het geroep van de Heere: "Eloï!" En op Zijn klacht daarna: "Mij dorst!" bespotten Hem de krijgsknechten en gaven Hem edik (of zure azijn) te drinken.

Daar stond nu een vat vol edik, en zij vulden eens spons met edik en omleiden ze met hyzop, en brachten ze aan Zijn mond. Inmiddels schreeuwden andere met toespeling op de naam Elia: "Houd op, laat ons zien, of Elias komt, om Hem te verlossen." En Jezus heeft de edik genomen. Joh. 19, vers 30. Zo dronk onze Heere uit de beek! Psalm 110. Hebben wij nimmer gespot met de gebeden van de Heere met Zijn zielsangsten, met de gebeden en zielsangsten van de Zijnen? Wat hebben wij Hem vaak gegeven, wat geven wij Hem nog dikwijls in Zijn heiligen, in onze arme naaste, wie het dorsten leed is?

Als nu zulke zonden u bestrijden dan de Borg in het geloof omvat, die om voor die zonden te betalen, dit alles leed, dit alles tegelijk leed, en de edik nam om God te rechtvaardigen, en aller mensen onrechtvaardigheid nog in het uiterste aan de dag te brengen. Dit deed Hij, opdat wij, ons bekerende alsnu onszelf aanklagen zouden en Gode recht laten wedervaren, en zo van de Heere sterkte zou aangrijpen en vrede met Hem maken.

Maar, volgt de Heere na, gij Zijn heiligen, neem de edik - wat dronk onze Heere niet, ons ten goede?!

3. Horen wij met de oren van de ziel de zeven woorden, gesproken van het kruis, en zien wij, hoe onze Borg Zich aan de dood overgeeft en aan de zonde sterft.

(1) "Vader! vergeef het hun. Want zij weten niet, wat zij doen." Dit woord vinden wij bij de als arts bekende Evangelist Lukas, Hoofdstuk 23 vers 34. Het eerste woord begint met aanroeping van de Vadernaam, het laatste woord eveneens. Kunt u geloven, als u er geheel onder ligt, als er geen rund meer op de stal is, als uw gebeden onverhoord schijnen te blijven, als u heilsbeloften leest levendig leest, maar u ziet het tegendeel, ... kunt u dan geloven, dat nochtans deze weg ter zaligheid is? Kunt u het aannemen: alle dingen, óók dit en dat verschrikkelijke? Ja, de opeenhoping dezer baren en golven, die over mij heengaan, dat komt alles van Zijn Vaderlijke hand?

Hij heeft het verzoend, als wij niet "Vader" zeggen, het niet zeggen willen of durven. En ons zeggen of schreeuwen: "Abba Vader", ook dit heeft Hij verworven.

Zo spreke een iegelijk, die leed draagt over zijn zonden, die hij tegen de Heere Jezus beging en begaat: 'dit bad, dit bidt Hij ook voor mij'. Ach, hoe weinig weten wij wat wij doen, als wij zondigen tegen de Heere onze God! Hoe weinig weet het kind, wat

het doet, welke smart het aan vader en moeder veroorzaakt, als het liegt of steelt, on-eerbiedig en ongehoorzaam is!

Maar Zijn gebod, onze vijanden lief te hebben en voor hen te bidden, is niet meer zwaar, als wij bedenken, dat Hij de Heere, onze Borg, Zich zodanig in onze ellende en zonde stortte dat Hij de hele vijandschap des vleses tegen God, in Zich gevoelde en daardoor een medelijdend Hogepriester voor ons werd. En als wij bedenken, welke zonden wij tegen zijn liefde, borggerechtigheid, heiligheid en Koninklijke macht begingen. ‘Ja, wat Hij toen bad, dat bad, dat bidt Hij ook voor mij’.

(2) *“Bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder, en van Zijn moeders zuster, Maria, de vrouw van Kleopas, en Maria Magdalena. Jezus nu, ziende Zijn moeder en de discipel, die Hij liefhad, daarbij staande, zei tot Zijn moeder: “Vrouw! zie uw zoon.” Daarna zei Hij tot de discipel: “Zie uw moeder.” En van die uur aan nam haar de discipel in zijn huis.”* Joh. 19 vers 25-27.

Zo kwam het geheel tot vervulling, wat Simeon eens gezegd had tot Maria: “Een zwaard zal door uw eigen ziel gaan.” Waartoe zoveel lijden voor zulk een heilige moeder? Ach wat had zij dan verstaan of begrepen van de Heere? Wij lezen nergens dat zij de Heere volgde; zij schijnt in haar huis gebleven te zijn. Dat zij de Heere gebaard had kon haar niet zalig maken. Zo diep moest zij er door, dat zij haar Zoon aan het kruis zag en er niets van begreep. Maar zij zal alles naderhand verstaan om andermaal te zingen: “Mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker.” Dan, zij zal niet bovenmenselijk verzocht worden. De Heere denkt niet aan eigen smart maar verwijderd de moeder van het kruis, en zorgt bij zo’n testament voor de weduwe. De andere Maria’s mogen alles aanzien. Ach hier gaat alles ten onder! Wat is er nu nog waar? Waar is nu de verlossing Israëls?

Drie uren duisternis, drie dagen in de schoot van de aarde, en ... dan opstanding! Zó is de weg van de Heere door de diepte.

Wat sterkt menige moeder in Israël, die bidt voor de Naam en kerk van de Heere? Wat sterkt menige moeder aan het ziekbed en aan de stervenssponde van de zoon, op wie zij alle hoop gebouwd had? O, uw Maker is uw Man. Hij is een Man van de weduwen en een Vader van de wezen. Die Hij lief heeft, die heeft Hij lief, zodat zij het uiterste van de ellende niet zien. Hij schept de lof: ‘De Heere zorgt voor mij in het bitterste lijden. Hij is mijn Man en mijn Vader in mijn beroofde toestand.’

(3) *“Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”,* zo luidde het woord tot de moordenaar. Ik, een moordenaar, met Jezus in het paradijs?! Wat hindert het dan, of ik niets anders zie dan een doodsheuvel, of ik niets gevoel dan onuitsprekelijke smarten, of ik verder niets van Jezus hoor, of mij ten laatste nog de benen gebroken worden? Hij heeft het Zelf tot mij gezegd. Hij houdt woord en trouw. Wat Hij tot mij zei, ging naar binnen in dit verbroken hart. Jezus aan het kruis, ik naast Hem - nog een weinig en met Hem in het paradijs. Daar houdt mij geen cherub met het vlammeende zwaard meer buiten waar Jezus mij binnen wil hebben, en waar ik met Hem binnenkom. De Heere Jezus gaat de hemel in met een moordenaar, en de hele hemel verheugt zich. Want Jezus schaamt Zich voor de Zijnen niet. En de Vader neemt hem aan.

(4) *“Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!”* Zo verwerft mijn Borg mij het ‘mijn’ zeggen; zodat de belofte vervuld wordt: “Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten.” O, dat wij God en de Heere Jezus verlaten hebben, en dat wij allen Hem zo dikwijls verlaten, dat draagt hier onze Borg en smaakt de eeuwige dood, een eeuwig verlaten-zijn van Zijn God in onze plaats. Het ongeschapen Woord houdt Zich

aan het geschreven woord, en betaalt dáárvóór, dat wij ons niet gehouden hebben aan het uitgedrukte Woord van de Heere. Hij verwerft de Geest des geloofs, opdat wij bij alle verlatenheid ons houden aan dat geschreven Woord. Zo staat het vast: *Mijn Heiland van allen verlaten; ik van Hem nooit.*

(5) “*Mij dorst*”, was het vijfde woord. Zo werd Psalm 22 vers 15 en 16 vervuld: “Ik ben uitgestort als water, en al mijn beenderen hebben zich vanéén gescheiden. Mijn hart is als was, het is gesmolten in het midden Mijns ingewands. Mijn kracht is verdroogd als een potscherf, en mijn tong kleeft aan Mijn gehemelte. En Gij legt Mij in het stof van de dood.”

En welke stromen van lichamelijke en geestelijke gaven vloeien er nu opeens af van Zijn kruis! Dat ondervindt het kind aan de moederborst; zijn Simsons drinken water uit Lechie. Al Zijn volk wordt gedrenkt uit de geestelijke Steenrots; dat is uit Hem, die voor ons dorst leed. Van Hem komen nu in genade dauw en regen. Van Hem komen nu in genade de toeroeping: “Wie dorst heeft, die kome, en wie wil, neme het water van het leven om niet.”

O wij gelukkigen, als wij, gevoellende dat Gods wil geschieden moet door ons, maar het volbrengen niet vindende, dorst krijgen naar Zijn genade! Zijn kruis is Zijn troon! Van deze troon uit vloeit de beek van het leven. Hoe meer ellende, hoe hoger de nood ... des te meer water. Gods rivier is vol water. Zijn beekskens verblijden de stad Gods.

(6) “*Het is volbracht!*” Het is er, het is er! ‘Het is geschied, wat ik nooit had durven hopen, hoewel ik hoopte.’ Zo spreekt nu al Zijn volk. In Christus Jezus zijn alle beloften Gods ja, en amen, Gode tot heerlijkheid. Hij houdt woord, het komt alles, wat Hij beloofd heeft. In Hem bent u volbracht, in Hem volmaakt u die waarlijk naar de maat van de wet begeert te zijn. *De Heere zal het voor mij voleinden Hij laat niet varen de werken van Zijn handen.* In Hem is de overwinning, God zij gedankt door Jezus Christus, onze Heere.

En als wij hier Gods raad uitgediend hebben dan

(7) “En Jezus, roepende met grote stem, zei: “Vader! in Uw handen beveel Ik Mijn geest.” En als Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.”

Die stem doorboort de helse afgrond.

Zij breekt door al hemelen heen.

Ze scheurt graf en voorhang uit elkaar.

Breekt hart en de hardste steen.

De doden horen ze en herleven.

Ook mijn ziel verneemt die stem,

Ze ontsluit mij ‘s hemels parelpoorten,

Opdat mijn intocht zij met Hem.

“De stem van de Heere is op de wateren, de God der eer dondert, de Heere is op de grote wateren, de stem van de Heere is met kracht, de stem van de Heere is met heerlijkheid.” Psalm 29 vers 3, 4. “Vader” roept die stem.

Slaan wij nu Psalm 31:6 op. Hij, die naar de Schrift geboren werd, leefde en leed, stierf ook met de Schrift in het hart en op de tong. Hij sterft nog op de waarheid, dat God Zijn Vader is en op die Vader rustende, legt Hij Zijn ziel neer in Zijn handen. Het sanhedrin had Hem doodschuldig verklaard, omdat Hij zei, *dat Hij Gods Zoon was.* Hij sterft erop en geeft met Zijn geest ook de hele zaak, de Gemeente, aan de Vader over.

“Gij hebt het alles gedaan” wil Hij zeggen; “heb U er de eer van; het is alles uit Uw

Vaderhart en daar leg Ik het alles aan, alles op. Ik ga er Mij nu verder aangeven, om hem, die het geweld van de dood heeft, in zijn eigen paleis en helleburg te binden en teniet te doen. Daartoe geef Ik Mij over in Zijn macht. Zo overwin Ik hem, zodat hij Mij moet loslaten, en met Mij allen, die Gij Mij gegeven hebt. De smarten van de dood zullen Mij niet kunnen houden.”

En zo sterft de Heere vrijwillig. Hij, die niet sterven kon, die niets doden kon, omdat Hij geen zonde had. Hij blies de adem uit, Zijn dood was snel, waar en zwaar, op het woord volgde de daad. Wat Hij stierf, dat stierf Hij naar het gebod van de Vader, Zelf de macht hebbende Zijn leven af te leggen en het weer aan te nemen. Wat Hij stierf, dat stierf Hij voor de zonde, om die te vernietigen. Zo is ons Paaslam voor ons geslacht. Zo offerde Hij Zich de Vader op, van Hem gevoellende, dat Hij als Vader de offerande aannam van Zijn heilig Kind, Zijn Eniggeborene. Hij offerde in de verzekering, dat de Vader vergenoegd was in Zijn volmaakte gehoorzaamheid, waarmee Hij de Vader, ons tot een Vader, verzoend had. Zo keerde Hij door de dood weer tot de Vader, van Wie Hij was uitgegaan, door Wie Hij was gezonden in de wereld. Hij toont de Vader Zijn laatste begeerte, en geeft Zijn Geest over tot opname in de eeuwige heerlijkheid. Hij doet het met volkomen Kinderlijk vertrouwen.

Des Vaders handen zijn Zijn bewaring. Hij is barmhartig, getrouw en machtig. “Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten.” Echter ging dat alles gepaard met de geweldigste zielsworstelingen des geloofs, immers Hij had voor Zijn gevoel niets, Hij had alleen het geschreven Woord.

Hebben wij nu die Borg gevonden als onze Goël, dan mogen wij bij ons afscheiden uit dit leven met vrijmoedigheid, onze geest bevelen in de handen van onze God en getrouwe Zaligmaker.

Wat al wonderen hier!

- De Levensvorst onderwerpt Zich aan de dood, Hij, die het eeuwige Leven is, sterft. De Eeuwiglevende hangt dood aan het kruis. Hij leeft niet, Hij die aan andere het leven geeft. Wij hadden de eeuwige dood verdiend, Hij lijdt die dood en wordt zo een oorzaak van het eeuwige leven. Hij smaakt de dood, opdat ik, Zijn uitverkorene, de bittere dood niet smake Ja, niet eens te zien krijg.
- Door Zijn dood wordt Hij de dood van de dood, ontnemt Hij de dood zijn prikkel en de hel haar overwinning. Hij doet de duivel teniet, en neemt van ons af de dagelijkse kwelling door vrees van de dood en de banden van Satans slavernij.
- Door Zijn dood is het testament bevestigd, het testament van eeuwige genade en zijn de beloften van het eeuwige leven vastgemaakt. Zo is het erfrecht op ons kinderdeel, ons toegewezen.

Weg dan met de dode werken! En ieder die nooddruftig is, en het leven niet kan vinden dan bij de Heere, spreke zo: ‘Mijn vijanden zijn gedood, ook de wet met haar dwingen en eisen en wat ik leef, dat leef ik in en door Christus, in het geloof aan Hem. Christus sterft niet meer. Hij leeft, die dood geweest is, en draagt de sleutels van de hel en van de dood. Dit is Zijn woord: Ik leef, en gij zult leven. Niets kan ons meer scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus, onze Heere.’

Zo spreke elk doodbrakende: “Als ik sterf, dan sterf ik niet, maar ga over in het eeuwige leven, waarvan ik hier de eerstelingen heb, om Hem eeuwig te lieven, te loven en te danken, bevrijd van alle zonden.”

Wij slaan ten bewijs op Johannes 10 vers 28 en Jesaja 49.

*O, wat geheimenissen zijn in Uw dood ontvouwd!
Ik stierf aan het hout van Eden, U aan het vervloekte hout.
Toen stierf ik, heel verstorven, met U ten tweede maal,
Om nu met U te leven in 's levens bruiloftszaal.*

*Als ik ga sterven,
Dan ga ik erven
Het eeuwige leven;
Dat is mij beschreven.
Het kruis zij geprezen,
Daar staat het te lezen.*

4. Vernemen wij nu hoe, onmiddellijk na de dood van de Heere, alles voor Hem getuigt, opdat ook wij geloven mogen.

“En ziet, lezen wij in het Evangelie van Mattheus, het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën van boven tot beneden, en de aarde beefde, en de steenrotsen scheurden. En de graven werden geopend, en veel lichamen van de heiligen die ontslapen waren, werden opgewekt, en uit de graven uitgegaan zijnde, na zijn opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen.”

Zo is nu de genadetroon opengezet voor alle volken door de stem van de Heere in Zijn dood. Christus' vlees werd gescheurd en door dat gescheurde vlees heen gaat Hij door alle hemelen heen tot voor het aangezicht Gods met Zijn bloed. Nu is ons vlees-zijn, die scheidsmuur tussen God en ons, ook gescheurd. De weg in het Heilige der heiligen van de hemel is open, vers en levend in het bloed van het eeuwig Verbond. Wij mogen God zien in het aangezicht van Jezus Christus, wij hebben een open troon en vrije toegang tot de genade. Het gordijn van de eeuwigheid is blijkbaar door Gods hand Zelf vaneen gescheurd en weggeschoven door het geweld van Zijn liefde, zodra onze Heere met Zijn losprijs voor het aangezicht van God verscheen. De werken des vleses en van eigengerechtigheid zijn ook vaneen gescheurd. “Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan,” zegt de Apostel, “opdat wij genade vinden, om geholpen te werden ter bekwamer tijd.”

*Wie kwam ooit te gruwelijk en snood.
Te zeer van alle kracht ontbloot,
Te jammerlijk, te reddeloos,
Geheel melaats, geheel verwond,
Die niet bij Hem genade vond,
Genade voor altoos!*

Ja, wie tot de troon van de genade gaat, die komt niet terug of hij zingt:

Welzalig hij wiens zonden zijn vergeven ...

En:

*Een stroom, van ongerechtigheden
Had de overhand op mij,
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.*

Was het wonder, dat de aarde daardoor een schok kreeg, zodat ze beroerd werd en sidderde? Zij van wie het eenmaal verklaard werd, dat zij vervloekt was om der mensen wil? Nu zou zij het bloed van de Heilige Gods drinken, haar tot een zegen tegen de vloek, anders dan zij eenmaal Abels bloed had gedronken. Nu zou zij de

Heilige Gods in haar schoot ontvangen en een nieuwe aarde worden waarin gerechtigheid zou wonen. O, gij aarde van ons lichaam, o gij harde rotssteen van ons hart, mocht er in u een beving ontstaan van heilig ontzag en van blijdschap! Mocht u uiteen gescheurd worden!

Alle beletselen worden voor de gelovigen uiteen geslagen voor Hem heen, Wiens stem de steenrotsen scheurt, en die Zich nu aan de Zijnen openbaart in het suizen van een zachte stilte.

Zullen wij nog vragen of onze opstanding, of de verrijzenis van ons vlees een waarheid is? De graven worden geopend, maar zie! het geldt diegenen, wie Christus' dood, de dood van hun dood, én hun leven is. Het zijn heiligen, tot wie al Zijn lust is; *heiligen Gods*. Psalm 16. Dat zijn de zodanige over wie Zich de Heere ontfermd heeft met eeuwige ontferming, die Hij Zich geheiligd heeft. Al liggen zij ook in de graven, Hij kent hen wel, - dat zien wij - en wij zien het voorspel ervan, dat Hij eenmaal alle graven door Zijn stem zal openen.

U intussen, die geestelijk bent opgewekt door Zijn genade, ga in de heilige stad, in het Jeruzalem vol gruwelen, dat de Profeten doodt, - het is toch een heilige stad door Zijn bloed, door de heiligen die er in wonen. Gaat in die stad en verkondigt Zijn grote daden, totdat de Heere Zijn heiligen uit gered heeft. Dan is het niet meer een heilige stad, maar dan gaat zij in vlammen op!

Wat is het gebed van de Heere toch treffend verhoord! "Vader, vergeef het hun!" Eerst bekeert het de moordenaar - nu treft het de hoofdman over honderd en de andere krijgsknechten die met hem Jezus bewaarden. Ziende de aardbeving en de dingen, die geschied waren, werden ze zeer bevreesd, en zeiden: **Waarlijk, Deze was Gods Zoon**. Eerder een soldaat dan een overpriester. Een overpriester zal het zó uitleggen, dat de hoofdman gezegd heeft: "Waarlijk deze was een godenzoon." Maar dat heeft de hoofdman niet gezegd. De heidenen wisten niet veel te vertellen van de rechtvaardigheid hunner goden, in die zin, waarin de hoofdman het meende, toen hij er bijvoegde: "**Waarlijk, deze Mens was rechtvaardig**", Lukas 23, vers 48. Zo gaan moordenaars en heidense soldaten de Joden voor in het Koninkrijk.

En al scharen, die daar samen gekomen waren, om dit te aanschouwen, ziende de dingen, die geschied waren, keerden weder, slaande op hun borsten, Lukas 23 vers 49. Dat doen veel Christenscharen niet, hoewel hun jaar op jaar Christus voor de ogen geschilderd wordt, als onder hen gekruisigd. Was het hier een ogenblikkelijke wroeging, een ogenblikkelijk berouw? Hoe het zij, de dood van de Heere had het veroorzaakt. Wie zal het zeggen, hoeveel van deze mensen tot de drie duizend behoorden die toegebracht werden op de Pinksterdag? Wèl hem, die nu een waarachtig berouw heeft en met een verbrijzeld gemoed zingt en zucht:

Uit diepten van ellenden

Roep ik met mond en hart.

En al Zijn bekenden stonden van verre, ook de vrouwen, die Hem samen gevolgd waren van Galiléa en zagen dit aan. Onder welke was Maria Magdalena, en Maria, de moeder van Jakobus en Joses, en de moeder van de zonen van Zebedeüs. Matth. 27 vers 56. Zo werd dan de klacht van de Messias vervuld: "Mijn bekenden hebt Gij verre van Mij gedaan", Psalm 88 vers 9.

En als Borg heeft Hij voor onze zonden betaald, dat wij ons dikwijls zo verre weg maken en ver houden van Zijn leden, geen hulp of troost verlenen aan onze hulp en troostbehoevende naaste. Maar nu blijft Hij als Vriend en Broeder, ja, als de eeuwig trouwe Vriend de Zijnen nabij, ook in de moeilijkste stonde. Hij is er, wanneer zij

roepen: “*Kom Heere Jezus!*”

Ach, hoe velen staan er om de ledige kas, of om een sterfbed heen, zwijgen daarbij, troosten niet, weten niet te troosten, kunnen niet helpen, maken het sterven nog benauwd en moeilijk. Als men dood is, dan komen die allen om te begraven. En elk wil een stuk goed, elk wil zijn deel hebben van het vergankelijke - allen komen om te begraven. Laat u dat niet ergeren; dankt voor de belangstellende deelneming, al is er bij de vrienden onvermogen, geen moed, geen troost, geen lof Gods. Als die Ene, Christus, maar niet wijkt met Zijn Geest. En dat doet Hij niet, bij allen niet die Zijn Naam aanroepen.

Ach, Maria Magdalena kan hier niets doen of zeggen. De smart heeft haar overstelpt! Ach, die andere Maria, die de moeder van de Heere eens zalig gesproken had, wat zag zij van die zaligheid?

Ach, Salome, de moeder van de zonen van Zebedeüs - hier zag zij de lijdensbeker, waaruit ook eens haar kinderen zou drinken, en zij dronk er zelf uit.

Zij waren de Heere gevolgd uit Galiléa en hadden Hem gediend van haar goederen. Was dat nu alles tevergeefs? En o, hier konden zij de Heere niet meer met hun goederen dienen. Ach, het ging veel heilige vrouwen in Gods Gemeente door al tijden heen dikwijls ook zo: was dat alles te vergeefs?

Hoe goed, dat die Maria's en Salome's een Borg en Heiland hebben, die in haar benauwdheid tot stikkens toe, mét haar benauwd is! Nood, daarop nog diepere nood, en nu alle uitkomst afgesneden, ... en ziet, dáár is de opstanding.

Gaan wij over tot de doorsteking van de zijde van de Heere. Wij lezen Joh. 19 vers 31-37, het volgende: “De Joden dan, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, dewijl het de voorbereiding was (want die dag van de sabbat was groot), baden Pilatus, dat hun benen zouden gebroken, en zij weggenomen worden. De krijgsknechten dan kwamen, en braken wel de benen van de eerste, en van de andere, die met Hem gekruist was. Maar komende tot Jezus, alz zij zagen, dat Hij nu gestorven was, zo braken zij zijn benen niet. Maar een van de krijgsknechten doorstak Zijn zijde met eens speer, en terstond kwam er bloed en water uit. En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig. En hij weet, dat hij zegt hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt. Want deze dingen zijn geschied, opdat de Schrift vervuld worde: “Geen been van Hem zal verbroken worden.” En opnieuw zegt een andere Schrift: “Zij zullen zien, in Welke zij gestoken hebben.”

Een ruw krijgsknecht looft en eert Gods Zoon. Zij, die de naam van “lovers Gods” hebben, vooral hun voorgangers, en de overigen met hen, verzetten er zich niet tegen; intussen willen zij hun Koning, de Koning der ere, op de meest spoedigste wijze aan een kant hebben. Niettegenstaande alles, wat zij vernemen, ondervinden en zien, doen zij alsof de godsdienst hun het eerste ware, en of zij Gods eer en Wet boven alles zochten. Zij verhardten zich. De zonsverduistering, de aardbeving, het scheuren van het voorhangsel, het splijten van de rotsen beweegt hen niet. Zij maken de dag van de sabbat groot en willen die op een bijzondere wijze heiligen, - en de Heere van de sabbat willen zij wél schenden, dat zij Hem ook nog de benen breken. Zo is de godsdienst van de mensen, als het hart niet door genade verbroken is. Het is dan alles een masker om zich aan de waarheid en aan de menige goedertierenheid te wreken. De beenbreking was een verschrikkelijke straf op zichzelf, die met de kruisstraf niet verbonden was. Zo menen zij dan nu, dat het billijk was de benen te breken om godsdienstig te kunnen zijn voor zichzelf. Gekruisigden bleven aan het kruis wel tot de derde dag, ja, zelfs tot de zevende in het leven. Dit duurde hun te lang, nu maar een spoedig einde gemaakt met Jezus!

Hoe komt het hier aan de dag, wat de Heere door Zijn knecht Zefanjah, betuigde, Hoofdstuk 3 vers 13. Welk een prediking van des mensen diepe afval en vijandschap tegen God! Intussen was het wel een voorbereiding, opdat de Heere begraven werd, en alzo gelijk Hij zelf gezegd had, *het tarwegraan in de aarde viel om er weer uit te verrijzen en verrezzen zijnde veel vrucht voort te brengen*. Joh. 12 vers 24. Wel was daarom de sabbat groot, waarlijk alleen groot, toen de Heere in het graf lag.

Dat nu elkeen van ons vrage: “Welke voorbereiding is er voor mij?” En het antwoord is er: “De lichamen van de uitverkorenen mogen niet aan het kruis blijven, wanneer de Heere zo’n sabbat geeft. Schik u, om in het geloof met de Heere in het graf te gaan, en daarin begraven te zien uw oude mens met al zijn werken.

Wij lezen, *dat de Joden Pilatus baden*. Aldus eren zij de overheid, nu zij hun zin verkregen hebben. Zij moesten het doen, om onwetend de Schrift en de raad Gods te vervullen. Aan allen moest het openbaar en bekend worden, dat Jezus waarlijk, en echter niet ten gevolge van het lijden aan het kruis, gestorven was. Van de twee medegekruisigden moest de een aan allen, die met hun eigen ziel zaligheid spotten ten voorbeeld verstreken, hun aantonnende, met welke dank de wereld haar liefhebbers betaalt en de andere tot vertroosting strekken voor allen, die na de belofte van een zalige ingang in het eeuwige Koninkrijk van de Heeren ontvangen te hebben, echter een uiteinde hebben in de hevigste lichaamsmarteling. Voor het vlees was het uiteinde van de zaliggesproken kwaaddoener zeker verschrikkelijk en afgrijselijk, maar dit breken van de benen hielp hem des te eerder in het Paradijs. Spoedig is hij de Heere gevolgd:

Wij lezen in het Evangelie: “Als de krijgsknechten zagen, dat Hij nu gestorven was.” Dus hadden zij tot op dat ogenblik niet eens recht acht geslagen op de lijdende Heere, niet eens opgemerkt, dat Hij alreeds gestorven was. Hoewel de wijze van Zijn dood zelfs de aarde geschokt had, de harten van de krijgsknechten, die uitgegaan, waren om de benen te breken, bleven ongeschokt. Één van hen deed iets, waartoe hij toch geen bevel had, hij doorstak de zijde van de Heere met een speer, om er goed van verzekerd te zijn, dat Jezus dood was, althans niet levend van het kruis zou kunnen genomen werden. Zo is dan Jezus’ dood overvloedig bewezen, en wij zien hier de regering Gods. Zonder de wil van onze hemelse Vader kan niemand ons één been breken, zoals wij ook tot onze troost lezen Psalm 34: “Veel zijn de tegenspoeden van de rechtvaardige, maar uit die alle redt hem de Heere. Hij bewaart al zijn beenderen, niet één van die wordt gebroken.”

De krijgsknecht opende de zijde van de Heere. In die wonde zou welhaast de Thomassen verlof bekomen, om hun hand te leggen.

Bloed en water kwam er uit die zijde, alhoewel het lichaam al koud was en niet nog warm, zoals een werelds uitlegger (Hugo de Groot) van de Schrift goddeloos beweert. Het bloed kwam er bijzonder uit, en het water bijzonder; dit was een wonder, dat de goddeloosheid van de Joden bestrafte, maar ook al niet door hen ter harte genomen werd. Maar de discipel, die Jezus liefhad, heeft het gezien en heeft het getuigd, en schrijft dit opdat ik, zondig mens, moed grijpe om te geloven: Opdat ook *gij* geloven moogt. Let hier op dit ook *gij*. “Niet alleen andere, maar ook mij” zegt onze Catechismus. En het is niet alleen voor mij, grote zondaar, maar ook voor u opdat wij geloven in deze waarheid, en gemeenschap hebben met de getuige van die waarheid, opdat deze onze gemeenschap ook zij met de Vader en de Zoon! (1 Joh. 1)

Wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd. Wij spreken, wat wij weten en getuigen, wat wij gezien en ondervonden hebben. Christus’ reinigmaking is een volkomen reinigmaking, en er is geen andere reinigmaking dan in Christus’ bloed en

Geest. En, “Wie is het, die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon Gods? Deze is het, die gekomen is door water en bloed, namelijk Jezus; de Christus; niet door het water alleen, maar door het water en het bloed. En de Geest is het, die getuigt; dat de Geest de waarheid is” (1 Joh. 5 vers 5, 6).

Ach, dat doorsteken van de zijde van de Heere, toen Hij toch dood was, immers was het de goddeloosheid en boosheid ten top gevoerd! En ziet, de stroom van bloed en water loopt uit de zijde van de Heere. *Het overstroomt speer en krijgsknecht en de aarde.* En hoe zeer kunnen en mogen wij ons nu in allen dele op des Heeren woorden verlaten!

Geen been van Hem zal gebroken worden. Is nu niet Christus ons waarachtige Paaslam! Immers zijn dit woorden uit Exodus 12 vers 46. De moordenaar aan het kruis, die van de Heere de zekerheid van Zijn zaligheid had, verkeerde niet in het geval, dat Psalm 34 bij hem behoefde waar gemaakt te worden. Hij was om zijn zonden aan het kruis gekomen, terwijl diegenen, wie zo'n belofte geldt, om des Heeren wil en buiten hun schuld in lijden gekomen zijn. In elk geval moest zijn beenbreking in Gods raad dienen, om het te doen uitkomen, dat de Heere Jezus het waarachtige Paaslam is, en de enige Lijder, die van Zichzelf recht heeft op die belofte. Terwijl de vervulling van zulke beloften aan ons altijd onverdiende genade is. Aan de Heere moest Exodus 12 vers 46 vervuld worden en ook dat wat bij Zacharia Hoofdstuk 12 vers 10 - tot openbaarmaking van onze zonden en van onze diepe haat tegen God, - van Gods volk gezegd is, dat ook zij in Hem gestoken hebben, maar daarover waarachtig berouw ondervinden, en zo tot ware bekering komen. Terwijl Openbaring 1 vers 7 van diegenen gesproken wordt, *die in het ongeloof blijven en het voor een spel houden Hem te doorsteken.* Want dit toch doen zij Hem aan, wanneer zij steken in Zijn ware leden.

Daar de discipel en Apostel van de Heere en dus de Geest zelf het ons zo uitdrukkelijk inscherpt, hoe alle voorzeggingen van des Heeren lijden tegen de wil van de vijanden aan vervuld zijn, en er ons bij bepaalt, dat nu - daar het alles tot vervulling gekomen is, - ook wij geloven mogen, laat ons niet aan het ongeloof toegeven door te hechten op onze staat. Laat ons integendeel, daarnaar vragen, wat geschreven staat, opdat wij ons alleen verlaten op hetgeen de Schrift van de Heere zegt: *dat Hij het waarachtige Paaslam is, voor onze zonden geslacht, en dat Hij de Heere is.* Zo wordt Hij Zacharia 12 uitdrukkelijk genoemd; dat Hij dus onze grote God en Zaligmaker is.

Waarlijk wij steken in Hem met onze twijfel, *of Hij wel voor ons gestorven is!* Dit is de ergste misdaad waarover echter aan des Heeren volk met het geloof, het diepste berouw bij de Profeet beloofd wordt.

Maar wel hebben de ongelovige Joden bij aanvang al gezien, in Wie zij gestoken hebben, toen zij onder Vespasianus op hun sabbatten en feesten aan kruisen geslagen werden, hun tempel met dode lichamen werd vervuld, hun benen gebroken werden, en zij onbegraven bleven liggen. En zo zullen het al Christushaters te al tijde zien, totdat die grote dag van Christus toekomst ten oordeel daar is.

Als wij met de Heere lijden, laten wij er ons dan niet aan ergeren, dat een mens door andere mensen zo weinig geacht wordt, dat het hen iets gerings dunkt, om ‘des Heeren doden’ nog te mishandelen. De Heere houdt het opperste bestuur. Aal is het uiteinde van rechtvaardige en goddelozen voor mensenogen dikwerf een en hetzelfde, het is toch iets anders in de ogen van de Heere. Tegen Christus heeft toch niemand macht. Indien het God niet behaagt, zal het kwaad tot de Zijnen niet genaken. De Heere weet de moedwil van de vijanden te voorkomen zelfs door de dood van de Zijnen. Wij mogen onze beenderen de Heere aanbevelen, die kan ze wel bewaren. En worden dan ook indien dat - tot meerdere verheerlijking van Zijn gerechtigheid, en tot openbaar-

making van de ongerechtigheid van de mensen - Zijn wil is onze beenderen gebroken, gekloofd verdeeld en verstrooid, naar Psalm 141 vers 7, dan bindt Hij ze toch in het bundelke der heerlijke opstanding. Hij zal ze dan wel vergaderen door Zijn macht. Bidden wij Hem maar, dat onze nieuwe mens die zo zwak is, niet door Hem verbroken en verdorven, maar behoed en gesterkt worde. Dat Hij aan onze zielen betone de kracht van de dood van Christus tegen onze zonden. Bidden wij ook dat Hij aan ons gemoed bekrachtige, hoe dat bloed en water, - dat uit van de wonde van de Heere vloeide, - heeft doen ophouden en ten einde gebracht al die verzoeningen en reinigingen door bloed en water van de schaduwdienst, waardoor de aanklagende consciëntie niet gereinigd wordt.

Jezus is een volkomen Middelaar. Hij betaalt voor ons door Zijn bloed, en wast ons door het bad van wedergeboorte. Hij schenkt de verzoening en de vergeving van onze zonden. Hij reinigt ons van zonden door Zijn bloed, en vernieuwt ons door Zijn Geest. Ja waarlijk, Hij is de waarachtige Rotssteen, die zonder Gods bevel geslagen, echter zoveel duizenden drenkte in de woestijn, en nimmer ophield, tegen al hun zonden in, hen te drenken, zolang zij in de woestijn waren. Die voor hen een open waterbad bleef tot reiniging van de zondige lichamen en tot reiniging van hun met zonden bevlekte klederen. Christus, altijd Dezelfde, blijft geheel voor de Zijnen wat Hij is: *gebroken voor ons door de dood en toch niet verbroken*.

Al wordt Hij ook naar het vlees, ook in zijn leden, geheel afgestroopt door het uiterste lijden, geen deel van Hem zag ooit het verderf. Hij is en blijft volkomen en geheel Jezus. Ga tot de stroom van Zijn bloed en water, als geheel en al een zondaar; u geheel werpende in die stroom. Vrees niet, geloof alleen, en zie niet op hetgeen u gevoelt of niet gevoelt, hebt of niet hebt, bent of niet bent, maar op hetgeen er van de Heere Jezus geschreven staat! *Die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig*. Dus aller aanneming waardig (gelijk ook de Apostel Paulus aan Timotheüs schrijft). *En hij weet, dat hij zegt hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt*.

Laat u niet door mensen inleiden in dingen, die zij niet gezien hebben, noch bevestigen door bevindingen van bijwegen, die in de hel uitlopen. De verzoeker kunnen wij alleen verdrijven met “er staat geschreven”, en de wereld met haar Goliaths en Delila’s wordt alleen neergeveld met een gladde steen uit de beek van het Getuigenis Gods. Dit is alleen hoog te achten, dat het alles komt, wat de Schrift tevoren gezegd heeft. Laat die Schrift u inleiden in een zoete vergelijking van dit Lam Gods, uw Pascha, uw overgang van uit de hel in de hemel; met het Lam, dat de zondige Israëlieten eens bevolen werd te slachten. Zo schept u troost in dit droevige Egypte.

De Schrift is een rechte honigraat. Want zij getuigt van Jezus. En als u, met dat heilige blad voor u, met hetgeen geschreven staat voor ogen en het in het hart overleggende, uw blikken slaat in Christus’ geopende zijde, - ziet, dan zult u de trekking van Gods genade wel ondervinden, zacht en bijna onmerkbaar, en zeer liefelijk, u bedauwende met de Geest van genade en gebeden. Dan ondervindt u hoe die trekking van de genade door de Geest, bij al het verdere inzien in die geopende zijde, in u werkt een oprechte en onberouwelijke bekering. Dat gaat gepaard met dat oprechte geloof, dat juist, omdat het zo zwak is, vliedt in het geopende hart van de Heere.

Dan zult u ook wel de verzekering ontvangen, dat zij, die u thans, omdat u in Christus ingeplant bent, doorsteken, u tot hun eeuwige beschaming eens met Christus zien zullen, als Hij geopenbaard wordt tot uw volkomen verlossing en eeuwige heerlijkheid.

“O hoe zoet zijn mij,” zo spreke elke ziel, die geen andere toevlucht kent, “o hoe zoet

zijn mij, Heere Jezus! de getuigenissen, die van U getuigen, want ik bemin U! Ze zijn mij enkel waarheid, want ik geloof in U.”

5. Beschouwen wij nu tot onze troost, hoe onze Heere van het kruis genomen en begraven wordt.

Dit lezen wij in het 15e hoofdstuk van het Evangelie van Markus: *Jozef van Arimathéa was een eerlijk raadsheer*. Wat komt die Jozef van Arimathea hier heerlijk uit, tot roem van de Heere, die geen gekrookt riet verbreekt, en de kracht van Zijn genade groot maakt, juist dan, als er naar het zichtbare niets meer te hopen en naar ons verstand niets meer te verwachten is! De Heere maakt Zijn kinderen toch zeer eenvoudig! Zie, het scheen dwaas gehandeld naar de wereld, nu nog eer, fatsoen en goede naam zo weg te werpen. Ziet u wel? Deze Jozef heeft geen verstand of levenswijsheid, zoals mensen zonder genade die hebben. In hem is een ander verstand, een andere levenswijsheid. Hij vraagt niet naar dood, en de beschroomde discipel kent nu geen vrees, nu er ogenschijnlijk alles te vrezen is. Het gedrag van zo iemand in de wereld hooggeplaatst persoon, was onverklaarbaar, zoals ook het gedrag van andere, die, lange tijd door mensenvrees teruggehouden, juist bij de dood van de Heere getuigen wanneer alles verloren schijnt, voor de waarheid met de daad uitkomen, - wisten wij niet, dat Jezus leeft; al is Hij dood.

Hij was een eerlijk raadsheer. Gods kinderen zijn, voordat zij voor des Heeren Naam en zaak uitkomen, grote zondaars, ook daarin, dat zij er met de daad niet voor uitkomen, en zijn toch doorgaans eerlijke wetbewaarders. Is er niet een groot genadeloon in het bewaren van de geboden van de Heere, in het najagen van hetgeen eerlijk is? Eerlijkheid is zeker op zichzelf geen zaligmakende gave, maar als bijkomstig middel bedient de Heere Zich daarvan, als het Zijn genadetijd is. Jozef had niet medebewilligd in raad en handel van de Joden.

Hij was ook zelf het Koninkrijk Gods verwachende. Wie daarop wachtende waren, zagen het altijd verwacht verschenen en zichzelf daarin opgenomen.

Zich verstoutende ging hij in tot Pilatus. Zo is het altijd nog een groot waagstuk in onze ogen iets voor de Heere te doen!

Hij begeerde het lichaam Jezus. Dat begeer ik ook! “Het lichaam van Jezus,” het dode lichaam van Hem die Zijn volk zalig maakt van hun zonden en de dood teniet gedaan heeft, - welk een paradox!

En Pilatus verwonderde zich. Het was ook een wonder.

Dat Hij alreeds gestorven was. Alreeds? Het was ook onmogelijk geweest, zo niet de Heere, naar het gebod van Zijn Vader, Zijn leven uit Zichzelf afgelegd had.

En als hij het van de hoofdman over honderd verstaan had. Deze hoofdman is dan de eerste wettige en publieke getuige van de dood van de Heere! Waarom geloofde Pilatus de als eerlijk bekende raadsheer niet? Hoe draagt hier alles het zegel van de waarheid!

Hij schonk Jozef het lichaam. Nooit heeft iemand op aarde een kostelijker Geschenk ontvangen. Het lichaam, welhaast een verheerlijkt lichaam, om ons vernederd lichaam te veranderen en aan dat verheerlijkte lichaam gelijkvormig te maken.

Laat ons opmerken, waartoe de Heere in Zijn gemeente rijke leden van die Gemeente gebruikt. Het behoeven er nimmer velen te zijn. “Niet veel rijken,” schrijft de Apostel Paulus; die er zijn, zijn genoeg. Pilatus had achting voor ‘s mans manieren, gedrag, vermogen en invloed. De rijke Jezus had hij in Diens rijkdommen niet willen aanzien. Hoe veel hoger is bij de wereld het geld geschat, dan de Waarheid en het Recht! O, Pilatus wist niet wat hij wegschonk!

Wie durft nu nog deze gering achten, ja, verachten, die uit vrees van de Joden

heimelijk Christus' discipelen zijn? Is er één van diegenen, die tevoren zoveel moed hebben, die Christus kan begraven of komt begraven? Overal Obadja's. Bent u, die dit hoort of leest, een raadsheer, bent u dan ook zo'n raadsheer, die zich zó van de andere, die niets van God, Zijn gebod en zijn Christus willen weten, onderscheidt? Of, bent u een hoogleraar? Komt u dan nu ook zoals Nicodémus kwam?

Daar gaat deze Jozef voor aller ogen naar het kruis, en op zo'n dag, als die vóórsabbat was, verontreinigt hij zich voor de wet met een dode. O, hoe reinigde hij zich meer dan allen, die zich reinigden of zich gereinigd hadden tegen de andere dag, en zich zo gruwelijk bevlekt hadden met het bloed van de Onschuldige! De duizenden, die geroepen hadden: "Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen!" gaan de volgende dag op naar de Tempelberg, gaan de grote Sabbat vieren. Maar Jozef kan de andere dag met de Joden niet meer meedoen. Nee hij kan niet meer met hen meedoen. De Koning der ere heeft Zich niet geschaamd om ook voor Jozef van Arimathéa aan het kruis te lijden, en heeft voor hem verworven, dat hij zich nu voor de gestorven en schijnbaar teniet gemaakte Christus niet schaamt! Men lette op dit stuk, als men zich voor hen schaamt, die om des Heeren wil en om Zijn getuigenis smaadheid lijden.

Wij lezen in het Evangelie van Johannes, Hoofdstuk 18, vers 39: ***En Nicodemus kwam ook (die des nachts tot Jezus eerst gekomen was).*** Welk een woordje, dit woordje "ook"! Waar het zaad van het Woord Christus ligt, daar moet het uitspruiten en vrucht dragen, al is het na jaar en dag - en de Heere geeft genade en eer, en dat telkens opnieuw. *Wie Mij eren, zal Ik eren.*

Des nachts was hij tot de Heere gekomen, en nu komt hij, terwijl allen hem zien kunnen. Christus' woord aan hem (zie Joh. 3) is niet te vergeefs geweest. Toen luidde het woord tot hem "Zo gijlieden niet gelooft" - "hoe zult gijlieden geloven?" Dat is er nu een, zelfs uit het Sanhedrin, maar die de mond gestopt was. Wat maakt de dode Christus hier alle mensen levend, die als doden waren! Hoe zijn hier de vreesachtigsten de moedigsten; hoe is de zwakke hier een held; en de eerste die de laatste was!

Nicodemus kwam ook. Kom u ook die dit leest of hoort! Versaag niet om uw vreesachtigheid. Al ligt hier alles dood, alles gebroken, de Schrift kan niet gebroken worden, en de 'morgen' gaat op door Gods Woord.

Nicodemus bracht een mengsel van mirre en aloë, omtrent honderd ponden; kostende elk pond ongeveer negentig gulden. Graag gegeven! Wel is onze Heere in Zijn dood bij de rijken geweest. Had het aan de Joden gelegen, Hij was bij de goddelozen op Golgotha in de kuil geworpen.

Mirre en aloë. Welke geurige doodsklederen! Zij bonden het lichaam Jezus in linnen doeken. Beeld van rouw en toch van onschuld en overwinning.

Jozef wond het in een zuiver fijn lijnwaad, lezen wij bij Mattheüs. Zo is er toch overvloed, van geld, en is het kostelijkste niet teveel. Zo rijk was Hij in Zijn leven niet geweest, Hij die arm werd om ons rijk te maken. Maar ach, wij arme mensen, ook wanneer wij de Heere het kostelijkste geven, wat wij hebben, zal het toch blindheid en verkeerdheid zijn, hoe graag ook gegeven, hoe oprecht ook gemeend. Wij zien niets dan wat wij zien. Geen gedachte aan Opstanding hier. Die honderd ponden mirre en aloë, die linnen doeken hoe moeten die aan het lichaam kleven en bij verrijzing elke beweging onmogelijk maken, indien Hij, Die de dood overwint, niet ook macht genoeg had, om het pek en teer van ons beste daden, - waarmee wij op zichzelf beschouwd Hem maar moeite aandoen, - van Zich af te werpen!

En er was in de plaats, waar Hij gekruist was, een hof. Juist in die plaats, schrijft Johannes. "Om Uwentwil draag Ik versmaadheid, schande heeft Mijn aangezicht

bedekt,” lezen wij Psalm 69 vers 8. Hoe dicht daarbij ligt de eer en verheerlijking! Maar ziet, in een hof, waar Adam alle overvloed uit de hand gaf, at hij zich van een boom de dood. In een hof wil Christus met die dood worstelen, en dood zijnde, in een hof begraven worden, en herrezen zijnde, in die hof Zich het eerst aan Maria openbaren met de opdracht: *Zeg het aan Mijn broeders!*

In Zijn paradijs wacht Hij ons. Wat is nu tegenover de hof Eden, voor ons, die in de Heere ontslapen, het kerkhof? Is het iets anders dan de hof van de opstanding?

In de hof was een nieuw graf, schrijft Johannes. Een graf, waar óns graf moest ingaan, mocht niet oud zijn.

In hetwelk nog nooit iemand gelegd was geweest. Dan kan geen ander daaruit verrijzen na drie dagen, dan Hij die toen voor het eerst daarin gelegd werd. Maar in alle manieren lag in Christus' graf Christus het eerst. Het graf was volgens Matthéüs *in een steenrots uitgehouden*, de wanden lieten dus niets door.

En een grote steen tegen de deur van de grafs gewenteld hebbende. Zo was alles gesloten, goed gesloten, zodat het lichaam van de Heere niet kon beschadigd worden. Hij kon er alleen weer uitkomen door de kracht van het onvergankelijk Leven. *'Geef mij genade, Heere, opdat ik ruste in U, mijn Rotssteen! Stel U voor mij een beschermende steen, en niemand zal hem roeren, een verzekerd zegel, en niemand zal het breken.'*

Ging hij (Jozef) weg. Evenals wij van het graf gaan, als wij een dierbare dode begraven hebben. Treurig naar huis gaan. In het huis is het naar en dood. En nu bange gedachten en bestrijding: wat hebt u gedaan? Wat hebt u nagelaten en verzuimd? En dan de zonden en toch het zaad des geloofs in het hart - en hoop en een verwachting, een zeker voorgevoel, waarvan men zich geen rekenschap kan geven: *'uit het graf komt en moet het toch weer komen, dat kan in het graf niet blijven'*.

En daar was Maria Magdalena en de andere Maria, zittende tegenover het graf. Waarom zaten zij daar zo? Was er inwendig rust, bij al inwendige smart, hooploosheid en onrust? Blijven wij daar ook eens tegenover zitten! Wat en wie ligt daar vóór u in het graf? Overwegen wij wel wat het Woord zegt: Matth. 12 vers 40; Joh. 12, vers 40; Rom. 6 vers 4, Col. 2 vers 12; Jesaja 26 vers 19, 20; Hoofdstuk 57 vers 2 Job 19: 24, 25; Fil. 3 vers 21; 1 Cor. 15.

Stippen wij hierbij kort een paar gedachten aan op Matth. 27 vers 62-66.

Des andere daags. De Heere rust en geeft de Zijnen rust, maar zijn vijanden rusten niet. Echter zijn zij te vergeefs bezig.

De overpriesters en Farizeeën vergaderen tot Pilatus. Een vergadering vol inconsequentie van zulke mannen, en dat op zo'n sabbat!

Zeggende: heer! In hun hart meenden zij: hond! *Wij zijn indachtig van het Woord*. En dat willen zij verijdelen. Zij, die de Heere nooit een zonde hadden kunnen aantonen!

Dat deze verleider nog levende gezegd heeft. Deze verleider. Verschrikkelijk! Het helpt alles niets, hoe het ook van alle kanten is bewezen, dat Hij de rechte Leidsman is. Hoe diep is toch de mens gevallen! Zij schandvlekken na Zijn dood, wat Hij nog levende gezegd had. Zo doet men de vrome getuigen van de Heere thans nog. Er gebeure wat er gebeure, wat ook God doet om te tonen, hoe Hij met de Zijnen is, - voor hen die onder de wet zijn, blijven de oprechten van de Heere *verleiders*.

Na drie dagen zal Ik opstaan. Nu zeggen zij zonder verdraaiing, wat de Heere had gezegd. Zij wisten dus zeer wel, wat Hij geleerd had, en verraden zichzelf, dat zij met opzet valse getuigen hadden opgezocht, om te getuigen, dat de Heere gezegd had, *in drie dagen de tempel te Jeruzalem, zo zij hem afbraken, weer te zullen opbouwen*.

Dat het graf verzekerd worde tot de derden dag. Zo veel te beter.

En Hem stelen. De discipelen van de Heere zijn dus dieven en hardnekkige dwepers! Maar wat hadden de discipelen dan daaraan gehad? In hetgeen huichelaars van de oprechten denken, openbaren zij hun eigen huichelarij, en hoe zij hun leugen denken vol te houden, alleen om zich niet aan de waarheid te onderwerpen.

Hij is opgestaan. Zo denkt de duivel steeds bij voorbaat door de Farizeeën de opstanding in twijfel te brengen.

De laatste dwaling erger dan de eerste. Ja, wel werd deze dwaling van de overpriesters en Farizeeën nog erger dan hun vorige.

Gij hebt een wacht. Geeft aan hen dus bevelen naar uw goeddunken.

Verzekert het (graf) gelijk gij het verstaat. Sarcastische woorden Gods uit de mond van Pilatus, waarmee Hij, die in de hemel woont, hen bespot!

Zij verzekerden het graf, de steen verzegeld hebbende. Psalm 76, vers 11: “Want de grimmigheid van de mensen zal U loffelijk maken, het overblijfsel van de grimmigheden zult Gij opbinden.” De hele hel met al haar list kan dat niet ten onder of in het graf houden, wat God tot eer brengen en met eeuwig heerlijk leven kronen wil.

*Ligt ook de waarheid in het graf,
AL wat haar drukt, dat moet er af.*

Des Heeren genade en Geest leert de Zijnen, ook bij hun sterven, te sterven op Gods woord, en met de Heere Jezus en door oprecht geloof in Hem te zeggen: “In uw handen beveel ik mijn geest. Gij hebt mij verlost, Gij, God der waarheid.”

*Zo sterven wij blijde in deze troost,
En geven Hem over, weduw en kroost.*

En zo kunnen wij zingen:

De dood heeft niets verschriklijks meer,

Hij stierf in het sterven van de Heer.

Ons is hij slechts een onderpand

Van de intocht in het beloofde land.

En wat onze begrafenis en ons graf aangaat, kunnen wij gerust zeggen, - terwijl de Heere ons een eerlijke begrafenis verworven heeft, en zo de armsten van de Zijnen dikwijls bij de rijken zijn in hun dood:

*Als mijn vrienden mijn graf verlaten,
Dan blijft Hij waken over mijn stof.
Walvis des grafes, gij kunt mij niet houden,
Want in uw buik zelfs zing ik Zijn lof!
Wat ik hier leef, dat is door genade,
Sterf ik, ik sterf op dezelfde gená,
Hij, die mijn ziel de zaligheid inleidt,
Slaat ook mijn stof tot aan de opstanding gâ.*

Gij vrome lijder! U wordt ook eenmaal afgenomen van het kruis. De Heere Jezus zal er uzelf afnemen. Hij maakt de banden los.

Wordt ook uw graf, oprechten van de Heere, steeds bij de goddelozen besteld, God zal zorgen. Hij zal eren die Hem eren. U hebt, dat is zeker, waarheen u ook gelegd wordt, een ander graf, dan het graf van de goddelozen is. Zie maar eens, waar zij de Heere gelegd hebben. Zij hebben Hem wel in een nieuw graf echter toch in óns graf gelegd. Ten derden dage staat Hij met ons op. De zware steen en de verzegeling hinderen in deze niets. Nu Hij ons graf, - vóór wij er nog inkomen - tot het Zijne gemaakt heeft, geloven wij ook dat wij, die met Hem geplant worden in Zijn dood, ook met Hem opstaan en eeuwig leven zullen; geestelijk, lichamenlijk, met lichaam en ziel.

Maar geduld een weinig in de hevige bestrijding welke u ondervindt van duivel en zonde en allerlei nood, in betrekking tot de ondervinding van de kracht van de opstanding van Christus. U ligt in de mirre en in de aloë en in linnen doeken, blijf zó wat liggen in uw graf en zeg:

*Rust mijn ziel, uw God is Koning,
Heel de wereld Zijn gebied.
Alles wisselt op Zijn wenken,
Maar Hijzelf verandert niet.*

Al zou Hij mij ook doden, - zou ik niet hopen? De Heere zit bij de smeltkroes, waarin u met Zijn Woord geworpen bent.

De grafsteen van zonde en wet ligt boven op u. U kunt er niet van onder weg. Zo u toch geloven kon! Immers zijn wij, die geloven, met Christus opgestaan. Wij zijn dus voor God allang uit het graf weg, al ligt er de steen nog op, en wij naar ons gevoelen er onder. Als er een bode van de hemel komt, dan doet hij niets dan de steen van ons graf wentelen, en wij weten het niet, totdat het ons recht ernst wordt, de steen er af te krijgen, dan is er in de praktijk geen steen meer op.

Spreken wij in onze zielsnood aldus: “Heere Jezus, ik erken met waar geloof, - ach kom mijn ongeloof te hulp! - ik wens het te erkennen, dat U ook voor mij begraven bent in de aarde, omwonden met doeken, gezalfd, als een dode gelegd in zo’n graf, als waaruit U niemand kon redden dan Uw en des Vaders kracht, - met een steen bedekt, met een zegel verzekerd en met een wacht bewaakt. Laat mij smaken, Heere, de vrucht van Uw begrafenis, dan zal geen graf mij verschrikken; geen dood zal mij van U scheiden.”

Na dit veelbewogen leven, waarin zoor ons zoveel bergen wijken en heuvelen wankelen, wens ik mij en u een stille rust in het graf. Hoe lang duurt die rust? Onze zielen daarboven verlangen hun van de Heere duur gekocht lichaam weer terug. De dood en hel, die het in het graf vasthouden, hebben er volstrekt geen recht meer op. Wat onze zielen daarboven verlangen, dat verlangt onze Heere ook. Wij blijven niet in de graven liggen. Onze in de Heere ontslapenen ook niet, als wij maar in Christus gevonden zijn. Hij zal de Laatste over ons stof opstaan.

Ik wens u en mij een goede Vrijdag aan het einde van onze baan. Dan is ons levensjaar, onze levensweek ten einde. Dan gaan wij ons legeren in het koele graf. ... De vroeg gejaagde Hinde wekt ons.¹⁷ En dan is het Opstanding en geen dood meer, verheerlijking en geen zonde meer, blijdschap en geen droefheid meer, eeuwig zondag, eeuwig kerk; daar ginds op de Hoge Bergen, alle volmaakte rechtvaardigen rondom de troon Gods en van het Lam; een eeuwig Avondmaal, en Jezus de zichtbare Gastheer, een eeuwig Hallelujah! Amen. “Mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.” Wat zal dat een blijdschap en heerlijkheid, wat zal dat een verrassing wezen, eenmaal werkelijk uit de volheid des Heils, van de Heere Jezus Zelf te ontvangen het einddoel van Zijn lijden en sterven, het einde van ons geloof, en ook van deze onze gelovige overdenkingen: *de opstanding des vleses en het eeuwig Leven!*

Hij Zelf houde ons inmiddels vast, opdat wij niet vervallen van sterkte tot vrees; en zo de duivel, die vijand van de Heere Jezus, behagen. Maar in onze vrees van Hem gegrepen, Zijn sterkte aangrijpen en zo doen, wat Hem behaagt.

Zijn liefde en trouw toch zijn gebleken aan het kruis en tot in de dood. Die blijken nog dagelijks in de Gemeente der heiligen die voor zichzelf zó onverstandig werken dat zij

¹⁷ Psalm 22 vers 1. Op Aljeleth hassachar. Luther vertaalt dit: *van de hinde die vroeg gejaagd wordt.*

alles aan Hem doen en Hem alles geven willen; vergetende, wat Hij gezegd heeft: “Des mensen Zoon zal ten derden dage opstaan” - en “Hij gaat u voor naar Galiléa daar, in dat ‘Land van zondaren,’ zult u Hem zien.”

Vragen wij nu nog eens, om alles samen te vatten: “*Waarom moest Christus begraven worden of wat vrucht of nuttigheid hebben wij daarvan?*” Dan antwoorden wij:

- (1) “Christus moest begraven worden terwille van de waarheid Gods.” Die begrafenis was immers voorzegd Jesaja 53 vers 9; Psalm 18 vers 10; vooral in hetgeen de Profeet Jona wedervoer: Matth. 12 vers 40; en in de ashoop bij het brandofferaltair was zij afgeschaduwde. Die begrafenis behoort dus tot het tweede hoofdstuk van het Evangelie, naar 1 Cor. 15.
- (2) Christus moest begraven worden, opdat het openbaar zij, dat Hij waarachtig gestorven is. Immers liet Hij Zijn zielloos lichaam van het kruis nemen, betasten en begraven, zo ligt de grond vast, dat wij alleen in de dood Christus genoegdoening voor onze schuld, onze verzoening en ons leven te zoeken hebben, en ook alleen daarin vinden zullen. Daarom is het, dat de Heilige Schrift ons de begrafenis van de Heere met woord en daad zo nadrukkelijk voorhoudt en inscherpt.
- (3) Christus moest begraven worden om onze zonden met Zich te begraven, te bedekken, en voor altijd van de aarde weg te nemen, en in de diepte te werpen. Zo is Zijn graf die diepte der zee, waarin volgens Micha 7 vers 19 *de Heere al onze zonden werpt*. Deze oorzaak van Zijn begrafenis zien wij duidelijk en klaar afgebeeld in onze Doop. Ja, daarin worden wij de vrucht van Zijn begrafenis deelachtig, daarin ontvangen wij het onderpand en zegel, dat onze oude mens met Hem begraven en wij als boosdoeners voor Gods heilige ogen van de aarde weggenomen zijn; en dat wij zo eerst met de Heere tot stof geworden zijn voordat wij in onze dood tot stof worden. Dit leren wij van de Apostel, Rom. 6 vers 4.
- (4) Christus moest begraven worden om zo onze graven te heiligen, opdat zó, hetgeen anders een kerker van de dood is, een stille slaapkamer van rust voor ons zal zijn.
- (5) Christus moest begraven worden en uit het graf weer opstaan, om ons tegen alle vrees van de dood aan, van een zalige opstanding uit het graf te verzekeren.
- (6) Wij weten nu verder tot onze troost uit de begrafenis van de Heere, dat Hij Zich volkomen en genoegzaam voor ons vernederd heeft en gehoorzaam geweest is. Immers wij zien een lijk¹⁸ en, met eerbied gezegd, een dood aas van het kruis nemen en in het graf leggen.
- (7) Zo heeft dan God waarlijk in Christus aan al onze zonden en haar gevolgen gedacht, om die in Christus allen weg te nemen. Onze hele verdoemenis en al onze zonden zijn dus werkelijk met Christus in de diepte van de aarde geworpen, om daar na Zijn opstanding te blijven, en nooit aan het daglicht of in het gericht Gods gebracht te worden.
- (8) Zo is dan door deze allerdiepste vernedering van Christus, de toorn Gods over de Zijnen geheel gestild, en voor onze gruwelijke hoogmoed volkomen voldoening gegeven, opdat wij immers niet versagen, maar naar die stem horen, die ons toeroept: “Ik zal niet meer op u toornen.” Jesaja 54. Toen Jona de Profeet overboord geworpen was, hield de storm op, en hadden de scheepslieden een stille,

¹⁸ In feite is een lijk een dood lichaam wat tot ontbinding overgaat. Christus ging niet tot ontbinding over. Hij wordt een dode genoemd. Een worm en geen man, in het stof van de dood, Psalm 22.

gladde zee.

- (9) Verder weten wij nu dat onze Heere de volkomen overwinning door de dood behaald heeft. De Heere heeft hel en dood in het graf opgezocht en zo in de hel, de hel gevangen genomen, de dood gedood, het graf begraven.
- (10) En ons kerkhof is de akker van de Heere. Een zaad, dat rijpt voor de eeuwigheid, heeft Zijn eigen hand er ingeworpen tot de dag van de oogst. Dan vergaderen ons Zijn heilige engelen.

Is nu Christus voor ons gestorven en begraven, laat ons niet spelen met doodsbeenderen en bekenelen. En als wij ons er mee verontreinigd hebben, laat ons niet rusten, voordat wij van dode werken gereinigd zijn, met Zijn as en met het heilige water van Zijn ontzondiging. Amen.